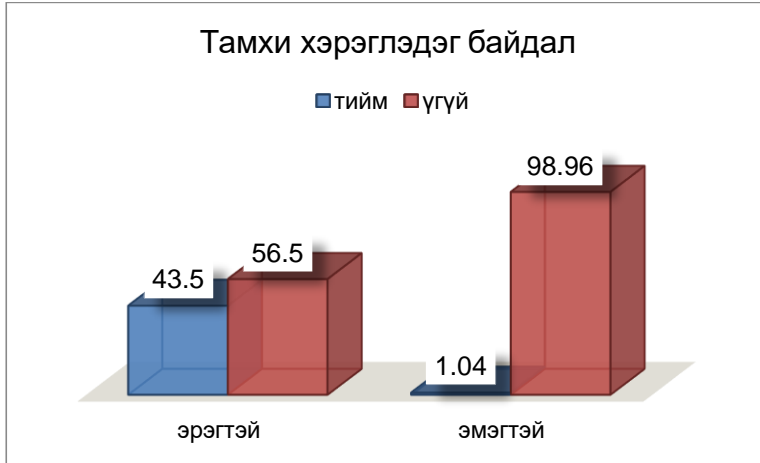

Төрийн байгууллагын ажилчдаас авсан халдварт бус өвчний эрсдэлт хүчин зүйлсийн асуумж судалгааны тайлан, дүгнэлт, зөвлөмж

Архангай аймгийн Эрдэнэбулган сумын 4, 11, 12 дугаар цэцэрлэг (25.6), Цэнхэр (34.6), Батцэнгэл(39.5) сумдын төрийн байгууллагын ажилчдын дунд халдварт бус өвчний эрсдэлт хүчин зүйлийн тархалтын түвшинг үнэлж, зөвлөмжөөр хангах зорилгоор 2022 оны 4-р сард Эрүүл мэндийн газраас ажилчдын дунд асуумж судалгааг хийв.

Судалгаанд нийт 263 хүн хамрагдсаны 26.2 хувь нь эрэгтэй, 73.8 хувь нь эмэгтэй, 13.7 хувь нь 23-30 насны, 34.2 хувь нь 31-40 насны, 31.9 хувь нь 41-50 насны, 20.2 хувь нь 51-ээс дээш насныхан байна.

1. Тамхины хэрэглээ

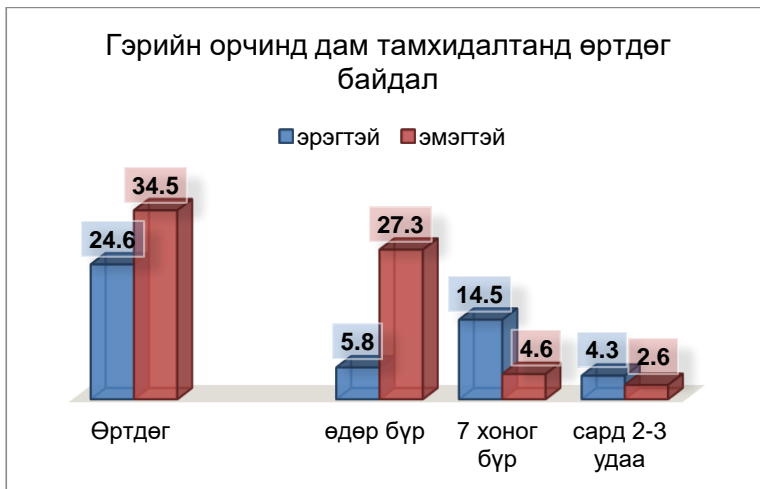

Зураг 1. Тамхи хэрэглэдэг байдал

Эрэгтэйчүүдийн 43.5 хувь, эмэгтэйчүүдийн 1.0 хувь нь тамхи хэрэглэдэг байна.

Сүүлийн 12 сарын хугацаанд тамхинаас гарах оролдлогыг эрэгтэйчүүдийн 40.0 хувь, эмэгтэйчүүдийн 50.0 хувь хийж байсан байна.

Эмнэлгийн ажилтан тамхинаас гарах зөвлөгөөг 53.1 хувьд нь өгч байсан, 18.8 хувь нь эмчид үзүүлж байгаагүй гэж хариулсан байна.

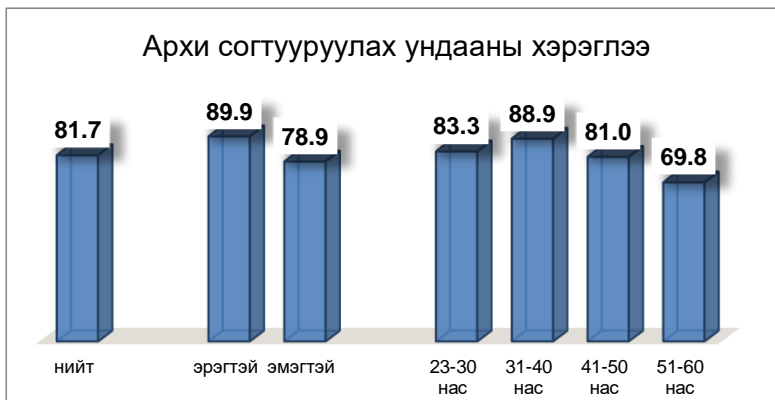

Зураг 2. Гэрийн орчинд дам тамхидалтанд өртдөг ажилтан

Сүүлийн 30 хоногт эрэгтэйчүүдийн 24.6 хувь, эмэгтэйчүүдийн 34.5 хувь нь гэрийн орчинд дам тамхидалтанд өртсөн байна.

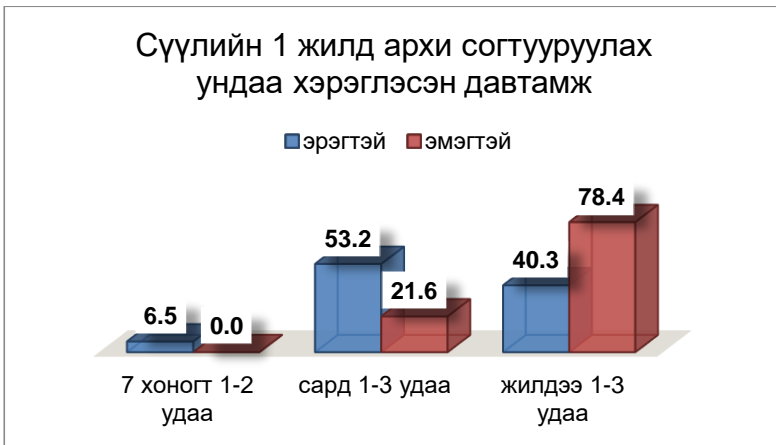
Дам тамхидалтанд өртдөг гэж хариулсан эмэгтэйчүүдийн 27.3 хувь нь өдөр бүр өртдөг байна.

2. Архины хэрэглээ

Зураг 3. Сүүлийн 1 жил ямар нэгэн согтууруулах ундаа хэрэглэсэн ажилтан

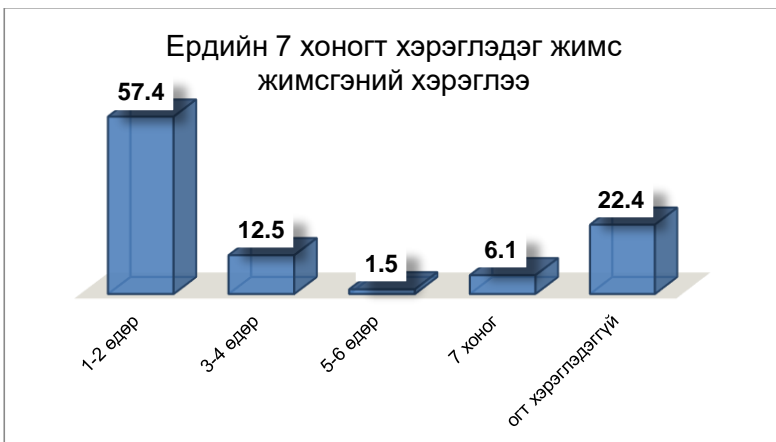
Нийт оролцогчдын 81.7 хувь, эрэгтэйчүүдийн 89.9 хувь, эмэгтэйчүүдийн 78.9 хувь нь архи, согтууруулах ундааг хэрэглэсэн байна. 51-с доош насныхны дунд хэрэглээ маш өндөр байна.

Зураг 4. Сүүлийн 1 жилд архи, согтууруулах ундааны хэрэглээний давтамж

Архи хэрэглэдэг эрэгтэйчүүдийн 6.5 хувь нь 7 хоногт 1-2 удаа, эрэгтэйчүүдийн 53.2 хувь, эмэгтэйчүүдийн 21.6 хувь нь сард 1 удаа, эрэгтэйчүүдийн 40.3 хувь, эмэгтэйчүүдийн 78.4 хувь нь жилдээ 1-3 удаа архи, согтууруулах ундааг ямар нэг хэмжээгээр сүүлийн 1 жилийн хугацаанд хэрэглэсэн байна.

3. Жимсний хэрэглээ

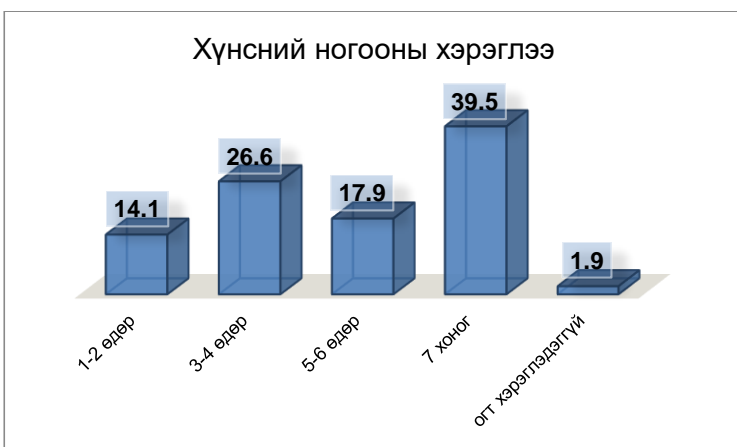

Зураг 5. Ердийн 7 хоногийн жимс, жимсгэний хэрэглээ

Ердийн 7 хоногийн бүх өдөрт нь жимс, жимсгэнэ хэрэглэдэг 6.1 хувь, 5-6 өдөр хэрэглэдэг 1.5 хувь, 3-4 өдөр хэрэглэдэг хүн 12,5 хувь, 1-2 өдөр хэрэглэдэг хүн 57.4 хувь, огт хэрэглэдэггүй 22.4 хувь байна. Огт хэрэглэдэггүй байдал эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс 14.7 хувиар илүү байна.

Өдөр бүр жимс, жимсгэнэ хэрэглэхгүй байгаа шалтгааны 55.1 хувь нь үнэ өндөр учир тогтмол хэрэглэх санхүүгийн боломж байхгүй, 43.7 хувь нь эрүүл, аюулгүй байдалд эргэлздэг, 30.8 хувь нь манай орон нутгийн худалдаанд байнга байдаггүй, 3.6 хувь нь идэх дургүй, 1.2 хувь нь өдөр бүр тогтмол хэрэглэх шаардлагагүй гэж боддог байна.

4. Хүнсний ногооны хэрэглээ

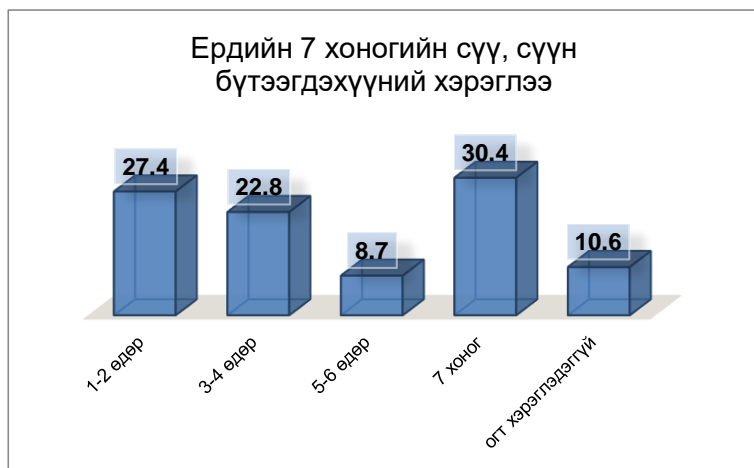

Зураг 6. Ердийн 7 хоногийн хүнсний ногооны хэрэглээ

Ердийн 7 хоногийн бүх өдөр хүнсний ногоо хэрэглэдэг 39.5 хувь, 5-6 өдөр хэрэглэдэг хүн 17.9 хувь, 3-4 өдөр хэрэглэдэг хүн 26.6 хувь, 2 буюу түүнээс бага өдөр хэрэглэдэг 14.1 хувь байна.

Өдөр бүр хүнсний ногоо хэрэглэхгүй байгаа шалтгааны 54.7 хувь нь өдөр бүр тогтмол хэрэглэх шаардлагагүй, 39.0 хувь нь эрүүл, аюулгүй байдалд эргэлздэг, 22.0 хувь нь үнэ өндөр учир тогтмол хэрэглэх санхүүгийн боломж байхгүй, 17.0 хувь нь манай орон нутгийн худалдаанд байнга байдаггүй, 5.6 хувь нь хүүхдүүд идэх дургүй гэсэн шалтгаан байна.

5. Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээ

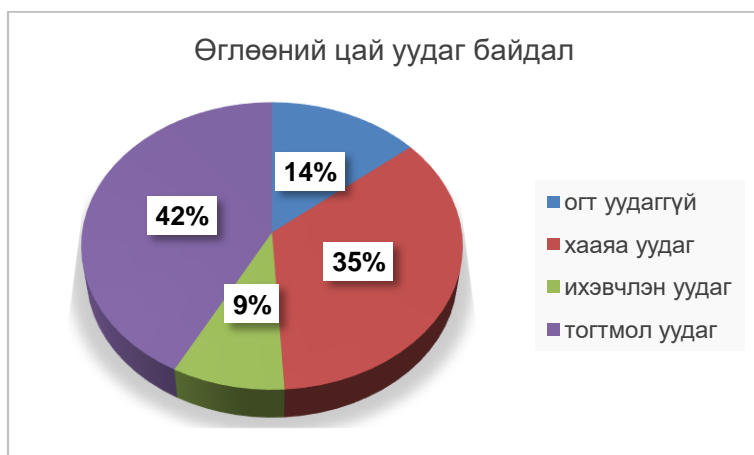

Зураг 7. Сүү, сүүн бүтээгдэхүүний хэрэглээний байдал

Ердийн 7 хоногийн бүх өдөр сүү, сүүн бүтээгдэхүүн хэрэглэдэг 30.4 хувь, 5-6 өдөр хэрэглэдэг 8.7 хувь, 3-4 өдөр хэрэглэдэг 22.8 хувь, 1-2 өдөр хэрэглэдэг 27.4 хувь, огт хэрэглэдэггүй 10.6 хувь байна. Огт хэрэглэдэггүй байдал хүйсийн хувьд ойролцоо байна.

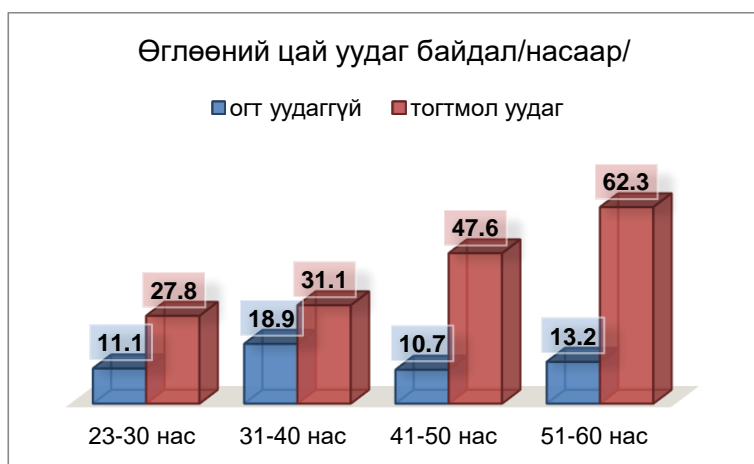
Өдөр бүр сүү, сүүн бүтээгдэхүүн хэрэглэхгүй байгаа шалтгааны 40.4 хувь нь үнэ өндөр учир тогтмол хэрэглэх санхүүгийн боломж байхгүй, 35.0 хувь нь өдөр бүр тогтмол хэрэглэх шаардлагагүй, 28.4 хувь нь манай орон нутгийн худалдаанд байнга байдаггүй, 21.3 хувь нь улирлын байдлаас, 4.9 хувь эрүүл, аюулгүй байдалд эргэлздэг гэсэн шалтгаан байна.

6. Өглөөний цай уултын байдал

Зураг 8. Өглөөний цай уудаг байдал

Өглөөний цайгаа огт уудаггүй 14.1 хувь, хааяа уудаг 35.0 хувь, ихэвчлэн уудаг 8.7 хувь, тогтмол уудаг 42.2 хувь байна. Тогтмол уудаг байдал хүйсийн хувьд ойролцоо байна.

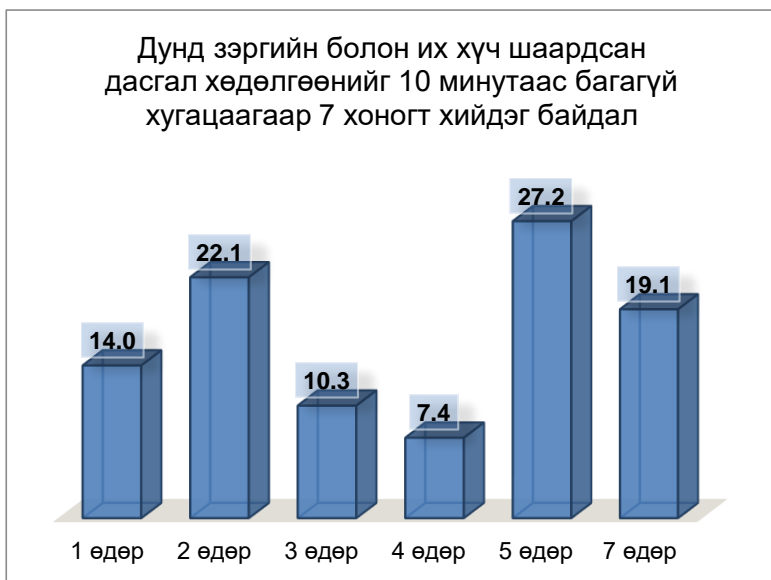

Зураг 9. Өглөөний цай уудаг байдал

Насны хувьд өглөөний цайгаа тогтмол уудаг байдал 23-30 насанд 27.8 хувь, 31-40 насанд 31.1 хувь, 41-50 насанд 47.6 хувь, 51-с дээш насанд 62.3 хувь буюу нас өгсөх тусам нэмэгдэж байна. Харин огт уудаггүй байдал 31-40 насанд 18.9 хувь, 51-60 насанд 13.2 хувь байна.

Оройны хоолоо 71.9 хувь (эрэгтэй 82.6 хувь, эмэгтэй 68.0 хувь) нь 19 цагаас хойш иддэг байна. Энэ байдал насны хувьд 23-30 насны 69.4 хувь, 31-40 насны 72.2 хувь, 41-50 насны 72.6 хувь, 51-60 насны 71.7 хувь байна. Байгууллагаар нь авч үзэхэд ЗДТГ-ын ажилчид 82.6 хувь, ЕБС-ийн багш, ажилчид 73.1 хувь, хүүхдийн цэцэрлэгийн багш ажилчид 70.0 хувь, эрүүл мэндийн ажилчид 61.5 хувь байна.

7. Хөдөлгөөний идэвх

Зураг 10. Дунд зэргийн болон их хүч шаардсан дасгал хөдөлгөөнийг 10 минутаас багагүй хугацаагаар 7 хоногт хийдэг байдал

Дунд зэргийн болон их хүч шаардсан дасгал хөдөлгөөнийг 7 хоногт тодорхой хэмжээгээр хийдэг 51.7 хувь (эрэгтэй 53.6 хувь, эмэгтэй 51.0 хувь), хийдэггүй 48.3 хувь (эрэгтэй 46.4 хувь, эмэгтэй 49.0 хувь) байна. /залаанд тоглох/

Дасгал хийдэг оролцогчдын 27.2 хувь нь 7 хоногийн 5 өдөр нь, 22.1 хувь нь 2 өдөр хийдэг байна.

Оролцогчдын 41.8 хувь (эрэгтэй 37.7 хувь, эмэгтэй 43.3 хувь) нь ажилдаа машинаар, 54.4 хувь (эрэгтэй 49.3 хувь, эмэгтэй 56.2 хувь) нь явган, 3.8 хувь (эрэгтэй 13.0 хувь, эмэгтэй 0.5 хувь) нь мотоциклоор явдаг байна.

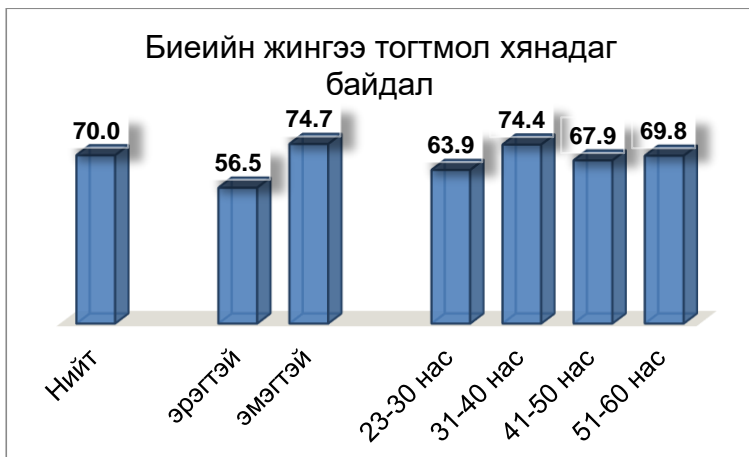
Ердийн өдрийн 1-ээс бага цагийг 1.9 хувь, 1-3 цагийг 56.3 хувь, 4-6 цагийг 31.6 хувь, 7-9 цагийг 10.3 хувь нь суугаа байдалтай болон хажуулдаж, налж амарсан байдалтай өнгөрөөдөг байна. Энэ байдлыг байгууллагаар нь авч үзэхэд ЗДТГ-ын ажилчид 63.0 хувь, ЕБС-ийн багш, ажилчид 28.2 хувь, эрүүл мэндийн ажилчид 28.2 хувь, хүүхдийн цэцэрлэгийн багш, ажилчид 11.0 хувь байна. 4-9 цаг суугаа байдалтай болон хажуулдаж, налж амарсан байдалтай өнгөрөөдөг байдал эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс 8.6 илүү байна.

Зураг 11. Дасгал хөдөлгөөн хийхгүй байгаа шалтгаан

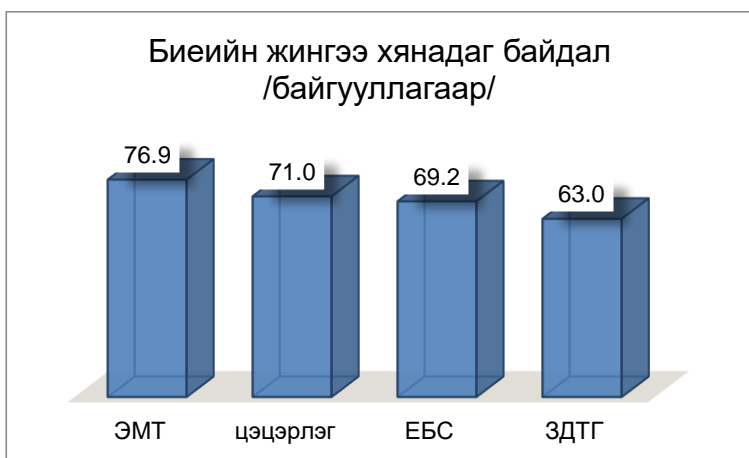
Дасгал хөдөлгөөн хийхгүй байгаа шалтааны 64.1 хувь нь цаг гардаггүй, 40.1 хувь нь дасгал хийх сонирхолгүй, 19.0 хувь нь дасгал хийх орчин бүрдээгүй гэж хариулсан байна.

8. Биеийн жингийн хяналт

Зураг 12. Биеийн жингээ тогтмол хянадаг байдал

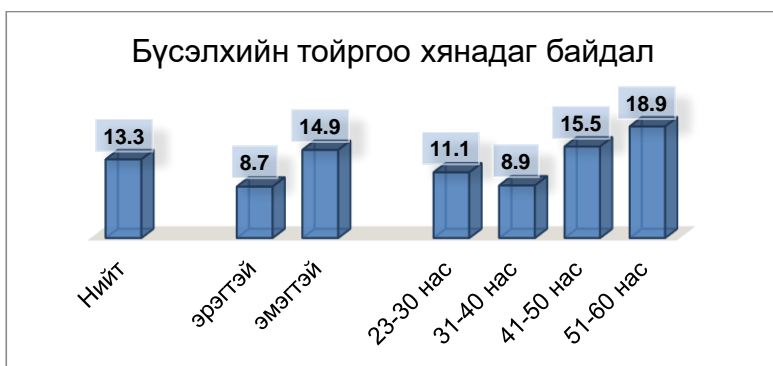
Судалгаанд оролцогчдын 70.0 хувь нь биеийн жингээ хянадаг байна. Энэ байдал эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс 18.2 хувь илүү байна.

Зураг 13. Биеийн жингээ хянадаг байдал /байгууллагаар/

Эрүүл мэндийн ажилтнууд 76.9 хувь, цэцэрлэгийн багш, ажилчид 71.0 хувь, ЕБС-ийн багш ажилчид 69.2 хувь, ЗДТГ-ын ажилчид 63.0 хувь нь биеийн жингээ хянадаг.

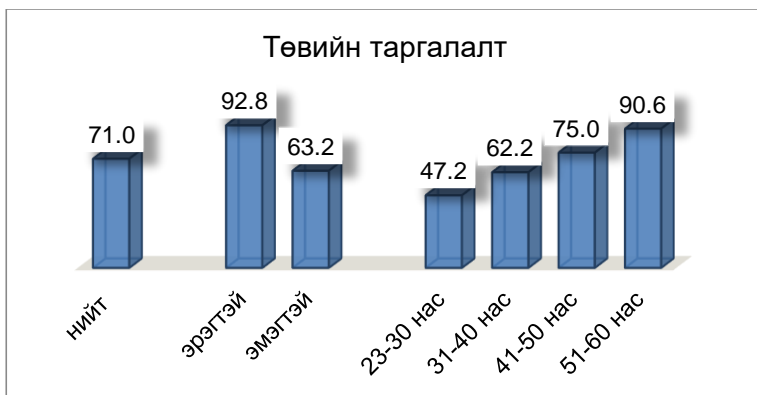
9. Төвийн таргалалт

Зураг 14. Бүсэлхийн тойргоо хянадаг байдал

Судалгаанд оролцогчдын 13.3 хувь нь бүсэлхийн тойргоо хянадаг байна. Энэ байдал эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс 6.2 хувь илүү байна.

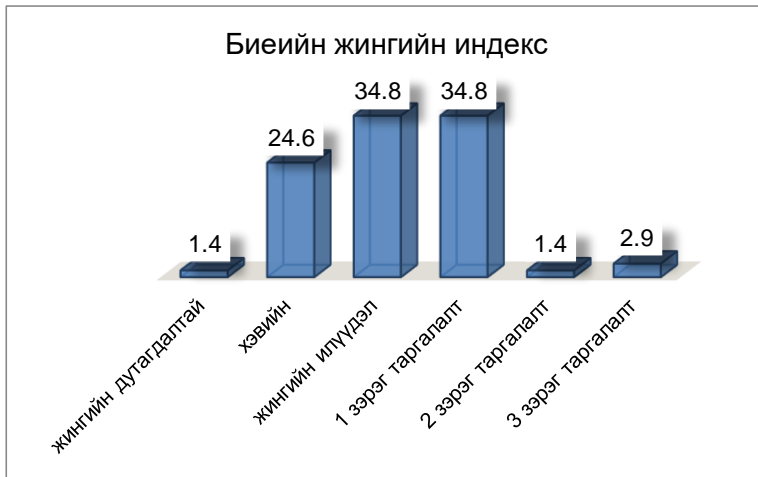
Бүсэлхийн тойргоо хянадаг байдал эрүүл мэндийн ажилтнууд 28.2 хувь, ЕБС-ийн багш ажилчид 14.1 хувь, ЗДТГ-ын ажилчид 13.0 хувь, цэцэрлэгийн багш, ажилчдын 7.0 хувь нь бүсэлхийн тойргоо хянадаг байна.

Зураг 15. Төвийн таргалалтын байдал

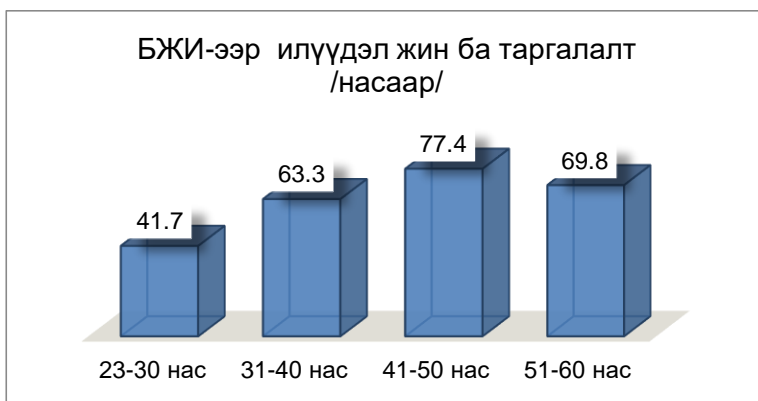
Судалгаанд оролцогчдын 71.0 хувь нь төвийн таргалалттай байна. Хүйсийн хувьд эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс 29.6 хувиар илүү байна. Насны хувьд 31-ээс дээш насанд жараас дээш хувь, нас өгсөх тусам нэмэгдэж байна.

10. Биеийн жингийн индекс

Зураг 16. Илүүдэл жин ба таргалалтын тархалт

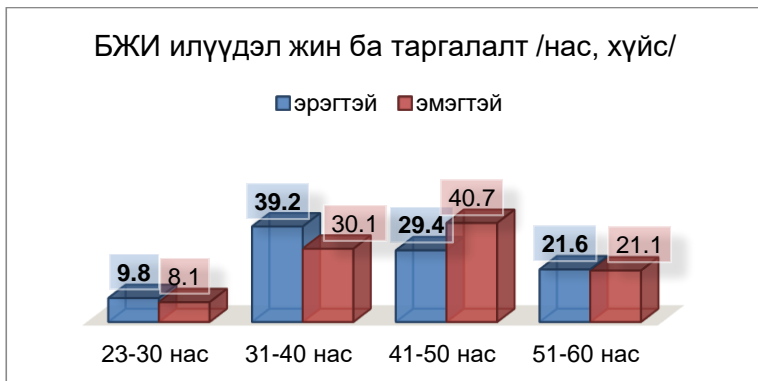
Нийт оролцогчдын 66.2 хувь нь жингийн илүүдэл, таргалалттай байна. Эрэгтэйчүүдийн 73.9 хувь, эмэгтэйчүүдийн 63.4 хувь нь илүүдэл жин, таргалалттай байна.

Зураг 17. Илүүдэл жин ба таргалалтын тархалт /насаар/

Илүүдэл жин, таргалалтын тархалт 31-ээс дээш насныхны дунд жараас дээш хувьтай байна.

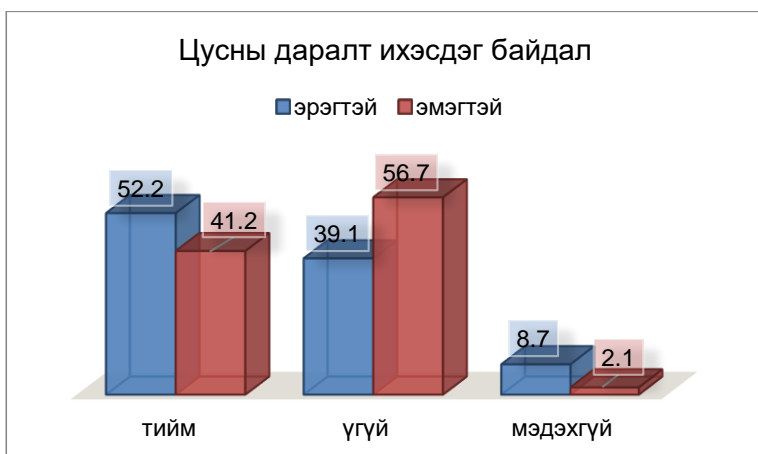
Энэ байдал ЕБС-ийн багш, ажилчдын 80.8 хувь, ЗДТГ-ын ажилчдын 69.6 хувь, эрүүл мэндийн ажилчдын 68.4 хувь, цэцэрлэгийн багш, ажилчдын 54.1 хувь байна.

Зураг 18. Илүүдэл жин ба таргалалтын тархалт /нас, хүйс/

Илүүдэл жин, таргалалтын тархалт 31-40 насны эрэгтэйчүүд, 41-50 насны эмэгтэйчүүдийн дунд дөчөөс дээш хувьтай байна.

11. Цусны даралт

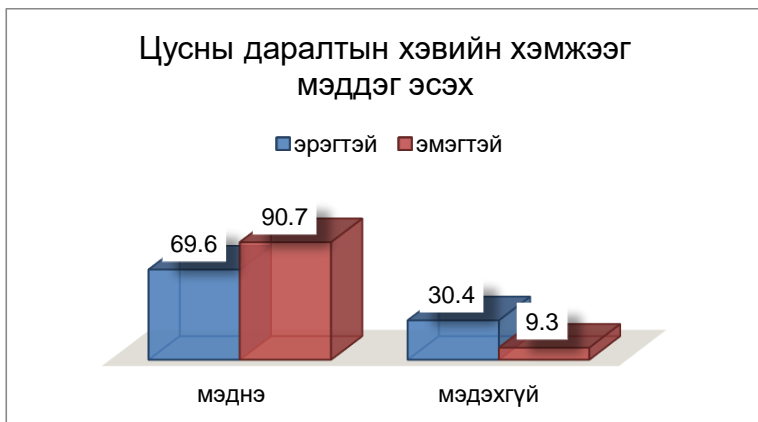
Зураг 19. Өөрийн цусны даралт ихэсдэг үгүйг мэддэг байдал

Судалгаанд оролцогчдын 44.1 хувь нь ихэсдэг, 52.1 хувь нь ихэсдэггүй, 3.8 хувь нь мэдэхгүй гэж хариулсан байна.

Өөрийн цусны даралт ихэсдэг үгүйгээ мэддэггүй байдал эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс 6.6 хувь илүү байна. Энэ байдал насны хувьд 23-30 нас 11.1 хувь, 31-40 нас 3.3 хувь, 41-50 нас 1.2 хувь, 51-60 нас 3.8 хувь байна.

Цусны даралт ихэсдэг гэж хариулсан оролцогчдын 86.2 хувь нь эмнэлэгт даралтаа үзүүлдэг, 13,8 хувь нь огт үзүүлдэггүй байна. Цусны даралт ихэсдэг ч даралтны эмээ тогтмол өдөр бүр уудаг 22.4 хувь байна. Энэ байдал хүйсийн хувьд ойролцоо байна. Харин гэртээ даралтаа хэмждэг 47.4 хувь байна.

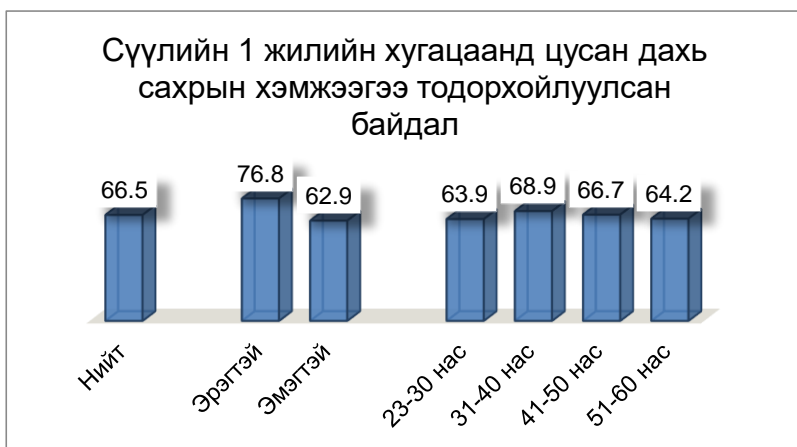
Цусны даралт ихэсдэггүй ч даралтаа эмнэлэгт үзүүлдэг 53.3 хувь байна. Энэ байдал хүйсийн хувьд эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс 20.3 хувь илүү байна.

Зураг 20. Цусны даралтын хэвийн хэмжээг мэддэг эсэх

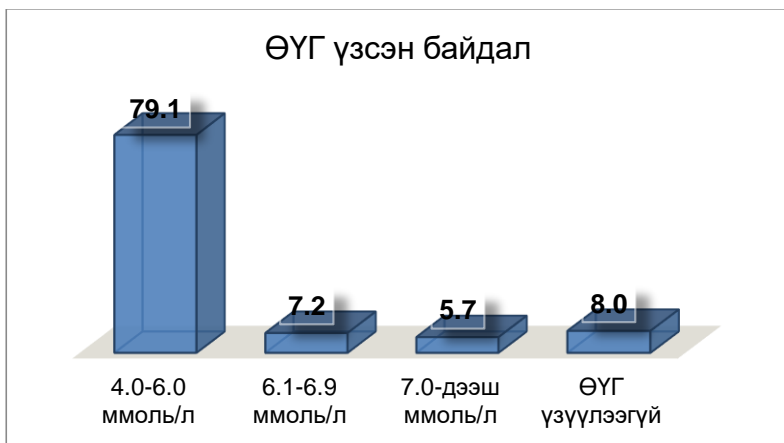
Оролцогчдын 85.2 хувь нь хэвийн даралтын хэмжээг мэддэг байна. Энэ байдал эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс 21.1 хувь илүү байна.

12. Цусан дахь сахарын хяналт

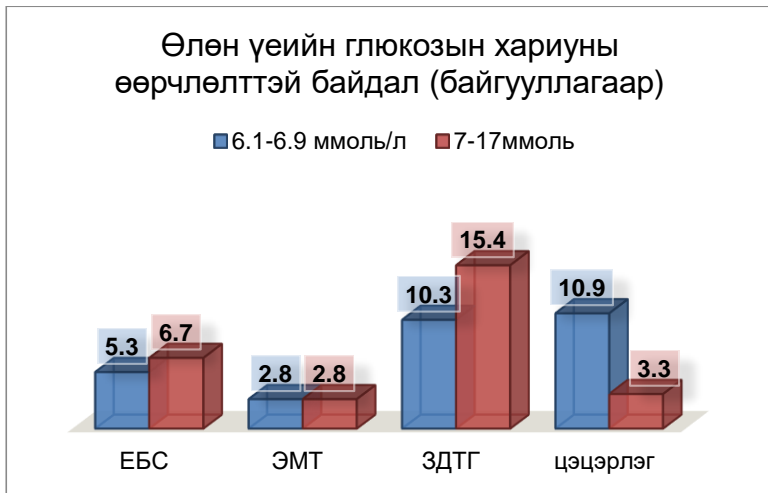
Зураг 21. Сүүлийн 1 жилийн хугацаанд цусан дахь сахарын хэмжээгээ тодорхойлуулсан байдал

Судалгаанд оролцогчдын 66.5 хувь нь цусан дахь сахарын хэмжээгээ үзүүлсэн байна. Энэ байдал эрэгтэйчүүд эмэгтэйчүүдээс 13.9 хувь илүү байна.

Зураг 22. Тухайн үед авсан өлөн үеийн глюкозын шинжилгээний хариуны байдал

Судалгаанд оролцогчдын өлөн үеийн глюкозын шинжилгээ авсан хариугаар 79.1 хувь цусан дахь сахарын хэмжээ хэвийн, 7.2 хувь нь еөрчлөлттэй, 5.7 хувь нь чихрийн шижинтэй байна.

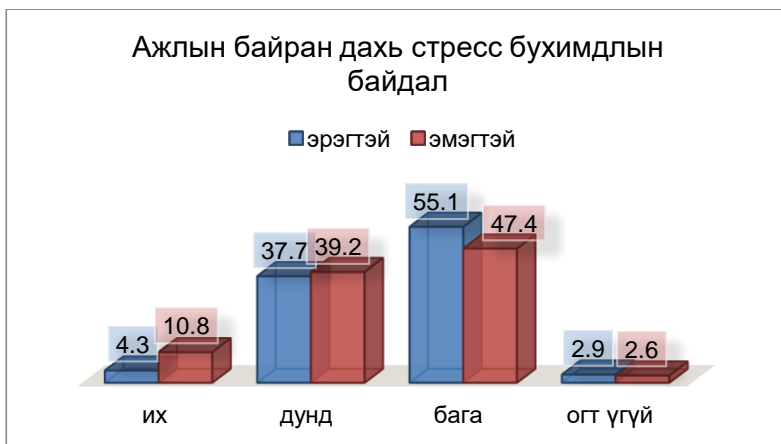
Зураг 23. Өлөн үеийн глюкозын хариуны өөрчлөлттэй байдал (байгууллагаар)

Өлөн үеийн глюкозын шинжилгээгээр ЗДТГ-ын ажилчид өөрчлөлттэй 10.3 хувь, чихрийн шижинтэй 15.4 хувь, цэцэрлэгийн ажилчдын 10.9 хувь нь өөрчлөлттэй байна.

Насны хувьд 7-17 ммоль хэмжээтэй байдал 31-40 насныханд 4.4 хувь, 41-50 насныханд 7.1 хувь, 51-60 насныханд 9.4 хувь байна.

13. Стресс, бухимдал

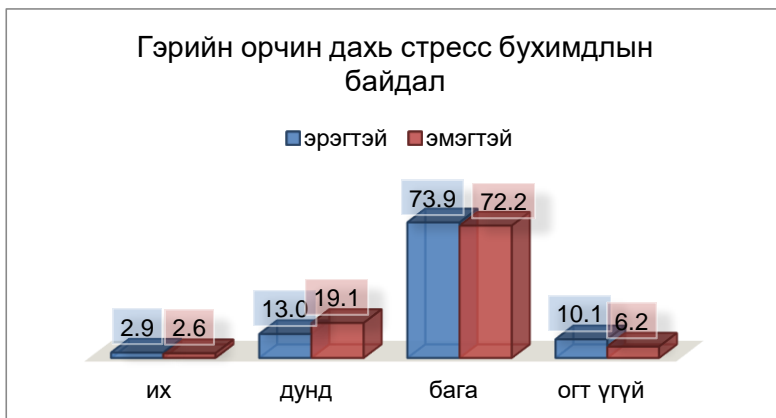
Оролцогчдын 97.3 хувь нь ажлын байран дээрээ ямар нэг хэмжээгээр бухимдал стресстэй байдаг байна.Энэ байдал хүйсийн хувьд ойролцоо байсан.

Зураг 24. Ажлын байран дахь стресс, бухимдлын байдал

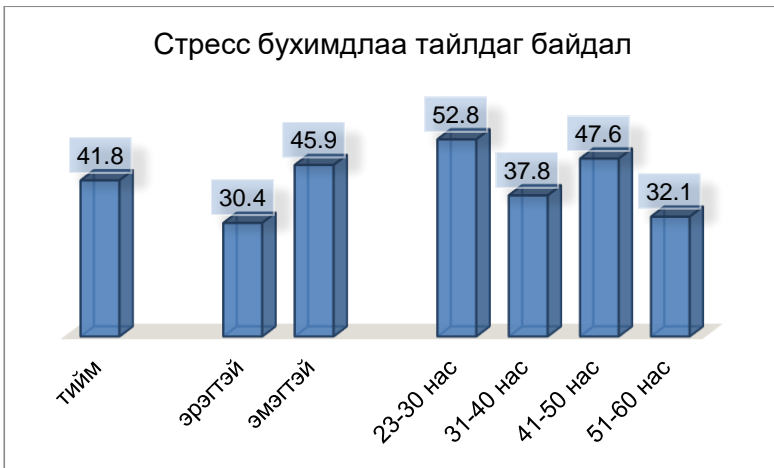
Ажлын байранд их болон дунд зэрэг стресс бухимдалтай байдаг байдал эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс 8.0 хувиар илүү байна.

Оролцогчдын 92.8 хувь нь гэртээ ямар нэг хэмжээгээр бухимдал стресстэй байдаг байна.Энэ байдал хүйсийн хувьд эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс 3.9 хувь илүү байна.

Зураг 25. Гэртээ бухимдал, стресс хэр байдаг вэ?

Гэрийн орчинд стресс бухимдал их болон дунд зэрэг байдаг гэж эрэгтэйчүүд 15.9 хувь, эмэгтэйчүүдийн 21.7 хувь нь хариулсан байна.

Зураг 26. Бухимдал, стрессээ тайлдаг байдал

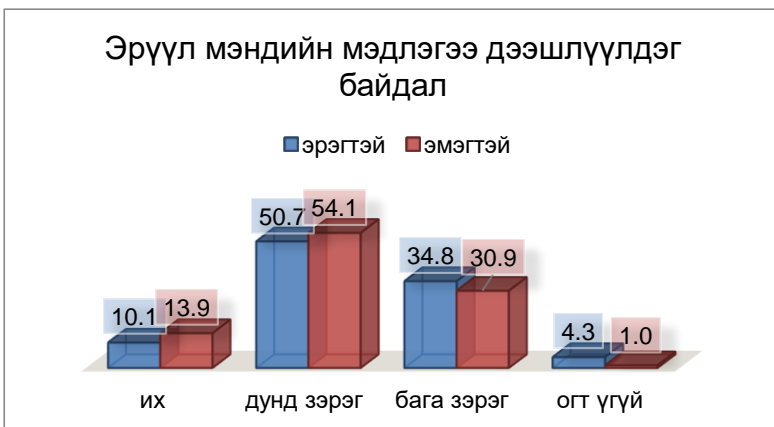
Стресс бухимдлаа ямар нэгэн аргаар тайлдаг 41.8 хувь байна. Энэ байдал эмэгтэйчүүд эрэгтэйчүүдээс 15.5 хувь илүү байна.

Зураг 27. Стресс бухимдлаа хэрхэн тайлдаг байдал

Бухимдал стрессээ 43.6 хувь нь хөгжим сонсож, 30.9 хувь нь дотны хэн нэгэнтэй ярилцаж тайлдаг байна. Эмэгтэйчүүд дийлэнх нь ярилцах, хөгжим сонсох, эрэгтэйчүүд тамхи татах, телевиз үзэж стресс бухимдлаа тайлдаг гэж хариулсан байна.

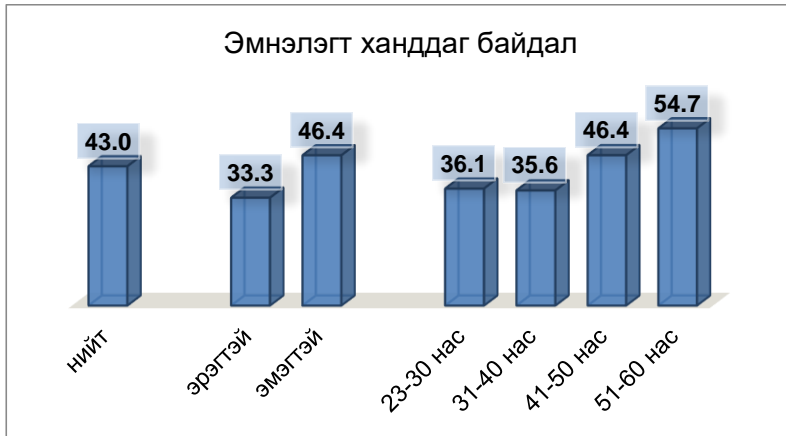
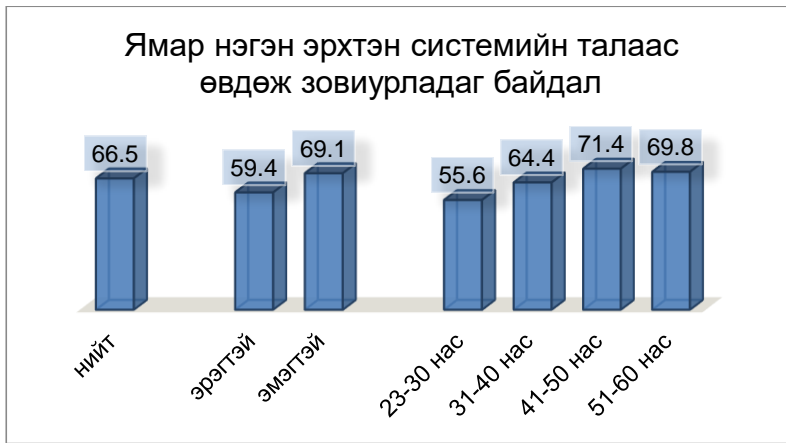
14. Өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх

Зураг 28. Эрүүл мэндийн мэдлэгээ дээшлүүлдэг байдал

Нийт оролцогчдын 12.9 хувь нь их, 53.2 хувь нь дунд зэрэг, 31.9 хувь нь бага зэрэг, 1.9 хувь нь огт эрүүл мэндийн мэдлэгээ дээшлүүлдэггүй байна.

Зураг 29. Ямар нэгэн эрхтэн системийн талаас өвдөж зовиурладаг байдал

Зураг 30. Эмнэлэгт ханддаг байдал

Нийт оролцогчдын 43.0 хувь (эрэгтэй (33.3), эмэгтэй (46.4) нь эмнэлэгт хандаж үйлчлүүлдэг байна. Энэ байдал нас өгсөх тусам нэмэгдэж байна.

Ямар нэгэн эрхтний талаас зовиур байдаг гэж хариулсан оролцогчдын 64.6 хувь нь эмнэлэгт ханддаг байна. Энэ байдал эрэгтэйчүүд (56.1) эмэгтэйчүүдээс (67.2) 11.1 хувь илүү байна.

ДҮГНЭЛТ

Архи, тамхины хэрэглээ:

Судалгаанд оролцсон эрэгтэйчүүдийн 43,5 хувь, эмэгтэйчүүдийн 1,0 хувь нь тамхи татдаг. Эмэгтэйчүүдийн 34,5 хувь нь гэрийнхээ орчинд дам тамхидалтанд өртдөг.

Эрэгтэйчүүд 89,9 хувь, эмэгтэйчүүдийн 78,9 хувь нь архи, согтууруулах ундааг ямар нэг хэмжээгээр хэрэглэдэг.

Хооллолт:

Ердийн 7 хоногийн 5-7 өдөрт нь жимс, жимсгэнэ хэрэглэдэг хүн 7,6 хувь, 3-4 өдөр хэрэглэдэг хүн 12,5 хувь, 1-2 өдөр хэрэглэдэг хүн 57,4 хувь, 1-ээс бага өдөр буюу огт хэрэглэдэггүй 22,4 хувь байна.

Ердийн 7 хоногийн бүх өдөр хүнсний ногоо хэрэглэдэг хүн 39,5 хувь, 5-6 өдөр хэрэглэдэг хүн 17,9 хувь, 3-4 өдөр хэрэглэдэг хүн 26,6 хувь, 2 буюу түүнээс бага өдөр хэрэглэдэг хүн 16,0 хувь байна.

Судалгаанд оролцогчдын 30.4 хувь нь ердийн 7 хоногийн бүх өдөр, 22,8 хувь нь 3-4 өдөр, 27,4 хувь нь 2 буюу түүнээс бага өдөр сүү, сүүн бүтээгдэхүүн хэрэглэдэг байна. 10,6 хувь нь огт хэрэглэдэггүй.

Өглөөний цайгаа огт ууж хэвшээгүй 14.1 хувь, тогтмол уудаг 42.2 хувь байна. Оройны хоолоо 71.9 хувь нь 19 цагаас хойш иддэг байна.

Судалгаанд оролцсон ажилчдын хооллолтын байдал нь хүн амын хоол тэжээлийн физиологийн норм хэмжээг хангахгүй, хоногт хэрэглэж байгаа, жимс, хүнсний ногооны хэрэглээ нь ДЭМБ-ын зөвлөмж хэмжээнээс маш бага байна.

Хөдөлгөөн:

Судалгаанд оролцогчид 48,3 хувь дунд зэргийн болон их хүч шаардсан дасгал хөдөлгөөнийг 10 минутаас багагүй хугацаанд хийдэггүй.

Ажилтнуудын 70,0 хувь нь биеийн жингээ хянадаг боловч эрэгтэйчүүдийн 73,9 хувь, эмэгтэйчүүдийн 63,4 хувь нь илүүдэл жин, таргалалттай.

Судалгаанд хамрагдсан ажилтнууд 86,7 хувь нь бүсэлхийн тойргоо хянадаггүй, эрэгтэйчүүдийн 92,8 хувь, эмэгтэйчүүдийн 63,2 хувь нь төвийн таргалалттай.

Судалгаанд оролцогчдын дунд илүүдэл жин, таргалалт, төвийн таргалалт их, ажлын байрандаа болон чөлөөт цагаараа хийж байгаа идэвхтэй хөдөлгөөн хангалтгүй байна.

Цусны даралт:

Эрэгтэйчүүдийн 91,3 хувь, эмэгтэйчүүдийн 97,9 хувь нь өөрийн даралтын хэмжээгээ мэддэг. Сүүлийн 1 жилийн хугацаанд 53,3 хувь нь эмч, эмнэлгийн ажилтанд даралтаа үзүүлсэн байна.

Судалгаанд оролцогчдын 33,5 хувь нь цусан дахь сахарын хэмжээгээ сүүлийн 1 жилийн хугацаанд үзүүлээгүй.

Цусны даралт ихсэлт, чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг үзлэгт жил бүр 1 удаа харъяа өрхийн эрүүл мэндийн төвдөө хамрагдах үйл ажиллагаа хангалтгүй байна.

Өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх:

Нийт оролцогчдын 87,1 хувь нь эрүүл мэндийн мэдлэгээ хангалттай хэмжээгээр дээшлүүлдэггүй, 66.5 хувь нь ямар нэгэн эрхтэн системийн талаас өвдөж зовиурладаг зовиуртай байдаг ч 35,4 хувь нь эмнэлэгт ханддаггүй байна. Энэ байдал эрэгтэйчүүд (56.1) эмэгтэйчүүдээс (67.2) 11.1 хувь илүү байна.

ЗӨВЛӨМЖ

Ажилчдын эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах чиглэлээр дараах үйл ажиллагаануудыг хэрэгжүүлэх. Үүнд:

- Байгууллагын нийт ажилтнуудад архи, тамхины хор уршигыг сурталчлан таниулах үйл ажиллагааг зохион байгуулж, байгууллагын орчинд тамхины хяналтын тухай хуулийн хэрэгжилтийг сайжруулж, тамхигүй байгууллага, хамт олон болох хөдөлгөөнийг өрнүүлэх, тамхинаас гарах санал, санаачлагыг дэмжих
- Эрүүл зохистой хооллолт, жимс, хүнсний ногоо, сүү цагаан идээний хэрэглээг нэмэгдүүлэх талаар нийт ажилчдын дунд сургалт, сурталчилгааны үйл ажиллагааг зохион байгуулах.
- Ажлын байран дээрээ эрүүл зохистой, жимс, хүнсний ногоо, сүү, цагаан идээ түлхүү орсон хоол, хүнсээр хооллох боломжоор хангах үйл ажиллагааг зохион байгуулах
- Илүүдэл жин, таргалалттай ажилтнуудын судалгааг гарган биеийн жингээ хасах, хэвийн жинтэй ажилтнуудыг таргалалтаас сэргийлэх үйл ажиллагааг зохион байгуулах.
- Ажилтнуудын бие бялдрын хөгжил, чийрэгжилтийн түвшин тогтоох сорилыг жил бүр авч, үнэлгээг танилцуулан, түвшинг ахиулах үйл ажиллагааг зохион байгуулж байх
- Ажлын байран дээрээ өдөр бүр 30 минутаас доошгүй хугацаанд тогтмол идэвхтэй дасгал, хөдөлгөөн хийх боломжоор хангах

- 40-өөс дээш насны нийт ажилтнуудыг жил бүр харъяа өрхийн эрүүл мэндийн төвд нь цусны даралт ихсэлт, чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг үзлэгт хамруулж байх
- Цусны даралт ихсэлттэй ажилтнууд сар бүр даралтаа хэмжүүлж, тохирох даралтын эмээ тогтмол тасралтгүй хэрэглэж, даралт ихсэлтийн хүндрэлүүдээс сэргийлж байх
- 30-аас дээш насны эмэгтэйчүүд жил бүр хөхний өмөнгийн эрт илрүүлэг үзлэгт, 3 жил тутам умайн хүзүүний өмөнгийн эрт илрүүлэг үзлэгт харъяа өрхийн эрүүл мэндийн төвдөө хамрагдаж байх